

FILIPINY

SCENARIUSZ LEKCJI

NIE POZOSTAWAJ OBOJĘTNY
NA POWAŻNE SPRAWY

FILIPINY

Kraj leżący na styku żywiołów

Filipiny to państwo wyspiarskie znajdujące się w Azji Południowo-Wschodniej na Oceanie Spokojnym. Archipelag filipiński leży na ponad 7000 wysp, z czego zamieszkałych jest 880. Największe z nich to: Luzon, Mindanao i Samar. Powierzchnia kraju wynosi 300 tys. km², czyli jest mniejsza od Polski. Filipiny to trzynaste pod względem liczby ludności państwo świata, zamieszkuje je ponad 104 mln osób. W stolicy kraju, Manili, i przylegających do niej miastach żyje prawie 14 mln ludzi.

Panuje tutaj klimat równikowy z odmianną monsunową. Pora deszczowa trwa od czerwca do listopada, a sucha – przez pozostałe miesiące. Od lipca do listopada mogą występować tajfuny, które niosą ze sobą obfite opady deszczu, a także wiatry wiejące z ogromną prędkością, czasami nawet dochodzącą do 380 km/h. Ludzie tracą wówczas cały dobytek, dach nad głową, a fala powodziowa zabiera plony, zwierzęta i życie. Kraj leży na obszarze Pacyficznego Pierścienia Ognia, czyli w strefie częstych trzęsień ziemi i erupcji wulkanicznych. Szacuje się, że prawie 81 procent wszystkich trzęsień ziemi ma miejsce właśnie tutaj, tu też znajduje się 90 procent wszystkich czynnych wulkanów lądowych. Te żywioły powodują znaczne straty materialne oraz wiele ofiar. Oprócz tego występuje tu również tsunami, którego niszczycielska siła nieraz dała się we znaki Filipinom.

Kraj wielu kontrastów

Jest to kraj wielu kontrastów – z jednej strony rajskie plaże i miejsca chętnie odwiedzane przez turystów, np. Bohol czy Daku, gdzie można cieszyć się złotym piaskiem i lazurowym ciepłym morzem oraz pięknym podwodnym światem. Z drugiej znajdziemy tu jedno z największych wysypisk świata – Payatas – gdzie ludzie żyją ze zbierania i segregacji śmieci za mniej niż

2 dolary dziennie. Nowoczesne dzielnice Manili i rozwijające się osiedla kontrastują z biedą, siedzibami ludzi pozbawionych godnych warunków życia.

Kolejne pokolenia żyją na Payatas i zbierają śmieci. Władze nie są zainteresowane likwidacją tego miejsca, bo dzięki zbieraczom oszczędzają miliony. Jak to się dzieje? Sposób władz miejskich na oszczędności jest prosty. Zbieracze wyciągają ze śmieci folię, papier i złom. Dzięki ich pracy na wysypisku trafia o jedną czwartą mniej nieczystości. Oni oddają zebrane ma-

teriały do punktów skupu, zarabiają grosze, ale miasto ma mniejszy problem. W przypadku tak dużego miasta jak Manila kwota oszczędności sięga milionów.

Po zmianie lokalizacji wysypiska, które stało się zagrożeniem dla bezpieczeństwa mieszkańców, dzieci zaczęły wskakiwać na przejeżdżające ciężarówki ze śmieciami i wygrzebywać najbardziej pożądane materiały. Dzieci pracują po to, aby rodzina mogła przetrwać.

Dopóki piłka w grze

Jak dać szansę dzieciom, których całe życie to wysypisko śmieci? Jak dobrze i mądrze pomagać, aby zachęcić je do nauki, ale nie odebrać możliwości zarabiania na całą rodzinę? Roy Moore uznał, że najlepszym sposobem jest stworzenie im warunków do zdobycia wykształcenia i zbudowania wiary w siebie. W 2011 roku założył fundację Fairplay for All i zorganizował pierwszą w Payatas drużynę piłkarską. Dzieci chętnie przychodziły na treningi, bo po nich otrzymywały posiłek. Z czasem powstała też szkoła dla uczniów wyrzuconych ze szkół państwowych, skrzywdzonych lub niedających sobie rady. Obecnie Roy szykuje kolejny projekt, chce zbudować szkołę z internatem. Kulczyk Foundation wspiera stworzoną przez niego drużynę Team Philippines, która w 2018 roku na Mistrzostwach Świata Dzieci Ulicy w Moskwie zajęła IV miejsce.

Czas trwania
45 minut

TEMAT

Nie pozostawaj obojętny na poważne sprawy

Zaaranżuj salę do pracy w grupach. Wydrukuj materiały z załączonej płyty. Przygotuj projekcję fragmentów filmu zamieszczonych na płycie. Przed zajęciami zapoznaj się z całym odcinkiem dostępnym na stronie www.kulczykfoundation.org.pl.

DLACZEGO WARTO PORUSZYĆ TEN TEMAT

Żyjemy w świecie, którego cechą charakterystyczną jest wielość wydarzeń. Informacje na temat jednych spraw wypierają poprzednie, a na nie z kolei nakładają się następne. Codziennie różnymi kanałami dociera do nas wiele rozmaitych informacji na temat tego, co dzieje się w różnych miejscach na świecie: blisko, daleko, po drugiej stronie globu. Ta wielość i różnorodność docierających do nas danych sprawia, że obok części z nich przechodzimy obojętnie. Nie dostrzegamy ich sensu, nie pochylamy się nad ich znaczeniem, nie poruszają nas tak bardzo, jak powinny. Jednocześnie poświęcamy swój czas, uwagę, energię sprawom mało znaczącym, które zajmują nas tylko dlatego, że wyłapaliśmy je z całej masy innych informacji. Podczas tej lekcji chcemy zachęcić nauczycieli i uczniów do zastanowienia się nad sprawami, które często umykają naszej uwadze. Pragniemy zainspirować do tego, by uważniej przyjrzeć się otaczającej nas rzeczywistości, by nie przechodzić obojętnie obok spraw istotnych dla innych ludzi. Te sprawy często są również ważne dla nas, tylko czasem w codziennym pośpiechu nie zauważamy, jak bardzo są nasze.

Zagadnienie

Cele

CELE ZAJĘĆ

Może uda się zrobić z uczniami jeden krok, może dwa, a może aż trzy. Zawsze będzie to Wasz wspólny sukces – Twój i Twoich uczniów!

- Krok 1 – WIEM:** Uczeń wie, że ważne jest angażowanie się w sprawy istotne dla innych ludzi. Zdaje sobie sprawę z tego, że obojętność na sprawy innych ludzi może przynieść negatywne konsekwencje.
- Krok 2 – CZUJĘ:** Uczeń rozumie, jak czuje się osoba, która doświadcza braku zrozumienia dla ważnych dla niej spraw.
- Krok 3 – POMAGAM:** Uczeń wyraża gotowość niesienia pomocy innym w sytuacjach ważnych dla nich.

Wprowadzenie

WPROWADZENIE DO ZAJĘĆ

Przygotuj do zajęć wycinki z gazet z: tytułami artykułów, elementami reklam, działami plotek i promocji, zdjęciami produktów i ludzi. Wybierz takie materiały, które w Twojej ocenie da się podzielić na sprawy ważne i mało ważne. Przed lekcją zaaranżuj przestrzeń sali tak, aby dwa połączone ze sobą stoły stały z dala od reszty, dając uczniom możliwość swobodnego poruszania się wokół nich i wspólnego wykonania zadania. Rozłóż na nich przygotowane wycinki. Postaraj się, żeby było ich jak najwięcej oraz były jak najbardziej zróżnicowane. Poproś uczniów, aby dokonali podziału materiałów na dwie kategorie: ważne i mało ważne. Zaznacz, że uczeń dokonujący wyboru musi uzasadnić swoje zdanie. Podkreśl, że jeśli ktoś nie zgadza się z oceną wagi tematu, może zabrać głos i poprosić o przegłosowanie opinii z resztą grupy.

Na zakończenie ćwiczenia zadaj uczniom pytania:

- Co sprawia, że jakaś sprawa wydaje nam się ważna, a inna nie?
- Co sprawia, że ta sama sprawa dla jednej osoby jest mało istotna, a dla innej – ważna?
- Czy powinniśmy zajmować się sprawą, która nas bezpośrednio nie dotyczy?

Wyjaśnij uczniom, jak ważne jest, aby byli świadomi, że zarówno reakcja, jak i obojętność w odniesieniu do ważnych spraw wiążą się z konsekwencjami. Umiejętność rozróżniania spraw ważnych i mniej ważnych pozwala na podjęcie świadomej decyzji, w które z nich chcemy się angażować.

Roy Moore założył drużynę piłki nożnej dla dzieci z Payatas.

ZAPOWIEDŹ PROJEKCJI FILMU

Zaproś uczniów do wspólnego obejrzenia przygotowanego materiału, uprzedź, że bohaterami są dzieci z jednego z filipińskich miasteczek oraz Brytyjczyk, Roy Moore, założyciel organizacji Fairplay for All. Zaangażowanie Roya w sprawy, które z pozoru go nie dotyczyły, wpłynęło na zmiany w życiu dzieci i młodzieży z Payatas.

PROJEKCJA FILMU

REFLEKSJA PO FILMIE

Zachęć uczniów do podzielenia się refleksjami po filmie, możesz zadać im następujące pytania naprowadzające:

- Jak zmieniłoby się życie piłkarek, gdyby Roy nie zdecydował się wrócić po studiach na Filipiny?
- W jaki sposób sport pomógł rozwiązać problem z niedożywieniem oraz ciężką pracą dzieci na Filipinach?
- Jak wyglądała pomoc Roya? W jaki sposób jego działalność pomaga rozwiązać problemy, o których wspomniano w filmie? Jak myślicie, dlaczego po prostu nie pomógł dzieciom i ich rodzinom w pozyskaniu środków do życia i znalezieniu pracy poza wysypiskiem?
- Czy pomoc, która nie jest bezpośrednio ukierunkowana na problem, ma znaczenie?

Wskazówka:

Wyjaśnij uczniom, że piłka nożna nie była przypadkowym wyborem założyciela Fairplay for All – dyscyplina ta pomaga nauczyć się obowiązkowości i odpowiedzialności, współpracy i zdrowego podejścia do rywalizacji, wspiera harmonijny rozwój, wpływa na poprawę kondycji, wzmacnia organizm, ale przede wszystkim dostarcza radości i pozwala zapomnieć o problemach codzienności.

ZADANIE

Nie pozostają obojętny

Wyjaśnij uczniom, że dzisiaj zostaną współpracownikami redakcji lokalnej gazety. Będą uczestniczyć w tworzeniu numeru dotyczącego najważniejszych wydarzeń szkolnych i lokalnych, które wymagają reakcji i udzielenia komuś pomocy. Podziel grupę na dziennikarzy, grafików i edytorów. Pozwól, by wybrali spośród siebie redaktora naczelnego. Wyjaśnij, na czym polega praca na każdym z tych stanowisk. Uczniowie, wykorzystując wycinki z gazet oraz przygotowując własne materiały, np. wywiady z osobami biorącymi udział w ważnych wydarzeniach z życia waszej szkoły lub będącymi ich obserwatorami, stworzą projekt numeru gazety.

Po skończeniu pracy omówcie zaproponowane treści. Redaktor naczelny może opowiedzieć o ogólnym zamyśle numeru oraz o najważniejszych etapach pracy. Pozwól autorom pokrótce przedstawić opisane przez nich wydarzenia. Porozmawiajcie o tym, czy te wydarzenia mają wyłącznie charakter lokalny, czy może globalny. Zastanówcie się, dlaczego akurat te zdarzenia wybrali. Co spowodowało, że właśnie na te zagadnienia nie chcieli pozostać obojętni.

Zapytaj:

- W jaki sposób przekazywanie informacji może świadczyć o tym, że nie pozostajemy obojętni na poważne sprawy?
- Dlaczego docieranie do innych z ważnymi informacjami może być uznane za formę pomocy?

Film
– zapowiedź,
projekcja
i refleksja

Zadanie

Rozmowa

ROZMOWA

Zapytaj uczniów, czy w sprawach problemowych, ważnych, czekają, aż ktoś pomoże im je rozwiązać, czy sami poszukują pomocy? Są takie miejsca na świecie, w których bez organizacji charytatywnych, pozarządowych, żyłoby się bardzo źle. Brak dostępu do edukacji, opieki medycznej i pożywienia jest w niektórych krajach normą, a władze lokalne nie mogą lub nie chcą tego zmienić. Właśnie dlatego tak ważne jest przekazywanie informacji o tych, którzy nie mogą walczyć o swoje prawa samodzielnie. Szerzenie wiedzy o ich sytuacji jest już formą pomocy. Taka działalność umożliwia dotarcie do osób mających środki i możliwości niesienia realnej pomocy. Zapytaj uczniów, czy podczas zadania czuli, że okazują zainteresowanie sprawom ważnym, lub czy sądzili, że takie działania mogą być pomocne. Poproś o uzasadnienie opinii. Podziękuj uczniom za kreatywność, uwagę i działalność twórczą. Powiedz, że ich zaangażowanie jest bezcenne w procesie uczenia się.

Drużyna Team Philippines zajęła IV miejsce w Street Child World Cup 2018 w Moskwie, czyli w mundialu dla dzieci ulicy.

Podsumowanie

PODSUMOWANIE ZAJĘĆ

Poprowadź uczniów przez następujące etapy:

1. Uświadomienie im wiedzy na temat sytuacji drugiego człowieka (**WIEM**);
2. Zwrócenie uwagi na rolę emocjonalnego rozumienia czyjś problemu i utożsamiania się z tą osobą (**CZUJĘ**);
3. Podjęcie decyzji o aktywnej pomocy (**POMAGAM**).

WIEM:

Zwróć uwagę uczniów na to, że nie powinni pozostawać obojętni na ważne sprawy, że ich zaangażowanie i działania mogą przyczynić się do poprawy sytuacji, w której komuś dzieje się krzywda.

CZUJĘ:

Możemy mieć wpływ na sprawy, które z pozoru nas nie dotyczą. Docieranie z informacją do osób chcących i mogących pomóc to pierwszy, najłatwiejszy krok, który możemy wykonać, by uczynić czyjeś życie lepszym.

POMAGAM:

Wykonując zadania oraz oglądając przygotowane materiały filmowe z uczniami, wspierasz ich w nabywaniu kompetencji i wiadomości niezbędnych do podejmowania świadomych wyborów o zaangażowaniu w niesienie pomocy. Aby stale rozwijać postawy prospołeczne u swoich uczniów, znajdź 15 minut w ciągu dnia na rozmowy na tematy ważne oraz podsumowanie wydarzeń z poprzednich dni. W ten sposób zachęcisz uczniów do śledzenia na bieżąco tego, co się dzieje w ich najbliższej okolicy i na świecie.